

svarsminister nogle Ord, som jeg finder i høj Grad udenrigspolitisk forudseende. Det har i det hele taget været en Fornøjelse at læse den højtærede Statsministers Udtalelser i 1909, thi han forudsaa den Gang og gjorde gældende, at efter hans Formening vilde vi indenfor et kort Aaremaal komme til at staa overfor en stor europæisk Konflikt, og det slog til. Han modsagdes den Gang paa det skarpeste fra radikal og socialdemokratisk Side, og han svarede dertil, at „den danske Superklogskab, som rigtignok somme Tider, naar man ser hen til, hvad der foregaar i den øvrige Verden, kan have et lidt ravnekrogsagtigt Præg, er der en velsignet Tillid til her i Landet, det ved vi“; og saa siger Statsministeren endvidere: „Det er givet, at enten maa vi komme til en international Overenskomst om gradvis Reduktion af Rustningsudgifterne — det er det, vi alle ønsker maatte ske —, eller ogsaa maa Eksplosionen komme“. Og Eksplosionen kom. Nu er Forholdet det, efter min Formening, at nu staaar vi igen overfor en saadan Situation, ikke at der kan komme en Eksplosion indenfor et kort Aaremaal, men saaledes at vi indenfor et ganske kort Aaremaal maa komme til at kunne sige, om Folkenes Forbund kan løse sine Op-gaver, saaledes at man kan regne paa en almindelig europæisk Détente, eller det ikke kan det, og vi derfor maa regne med en Periode af øget politisk Spænding, saaledes som vi havde det før Verdenskrigen.

Men endelig er der nu i Gaar for mig kommet et nyt Moment til yderligere at kræve denne Sag udsat og til for mit Vedkommende ganske at slutte mig til og tage op det Ændringsforslag, der fra radikal-socialdemokratisk Side er fremsat til mit Underændringsforslag. Jeg tænker paa den Holdning, Regeringens lille, faatallige og i dette Spørgsmaal vist ret tilfældige Majoritet her i Salen har indtaget til min Henstilling om at henskyde et Forslag, som i Virkeligheden er et nyt Lovforslag, til første Behandling. Det har jo nemlig aldrig været min Mening, da jeg stillede mit Underændringsforslag, at i en kommende Rigsdag, en Rigsdag, efter at Valg til Folketinget havde fundet Sted om Forsvarsspørgsmaalet, skulde Landstinget kunne obstruere mod et kommende, af Folkevalg fremgaaet Folketingsflertals Villie i Forsvarsspørgsmaalet. Det var ikke min Hensigt.

Jeg indrømmer, at det er vanskeligt at finde en tilfredsstillende Formel i dette Spørgsmaal om Udsættelse. Jeg havde op-

ringelig tænkt mig, at man kunde kræve Udsættelse paa den Maade, at Lovforslagene, hvis de vedtoges, ikke indstilledes til kongelig Stadfæstelse, før nye Valg havde fundet Sted; men da Love, som ikke bliver stadfæstet inden næste Rigsdagssamling, ifølge Grundloven bortfalder, vilde Vedtagelsen af mit Ændringsforslag betyde en Opfordring til Folketingsopløsning og Udskrivning af nye Valg, og jeg har paa ingen Maade villet være ubehagelig overfor den højtærede Regering. Den maa opløse, naar den selv skønner det ønskeligt. Jeg har blot ment, at denne Sag ikke burde løses, før der havde fundet Folketingsvalg Sted, enten det nu bliver lidt før eller lidt senere; men efter den Holdning, som Regeringsmajoriteten her i Salen har indtaget i Gaar, maa jeg sige, at min Mistænksomhed er vakt, en Mistænksomhed, som jeg slet ikke har haft før, idet jeg har regnet med, at Landstinget under de Forudsætninger selvfølgelig ikke vilde gøre politisk Obstruktion. Meningen med Landstinget var jo efter vor nye Grundlov, at det skulde være en sagligt prøvende Institution. Man haabede, at der skulde findes en Kreds af fremragende Jurister, som kunde foretage et meget nødvendigt Korrekturarbejde paa mange af de Lovforslag, der herfra sendes til Landstinget, og at der i de store økonomiske Spørgsmaal, finanspolitiske Spørgsmaal skulde være Finansautoriteter og erhvervs-politiske Autoriteter, som virkelig kunde gøre en Indsats i Folketingets Lovgivningsarbejde. Det forekommer mig, at disse Forudsætninger er i høj Grad bristet. Jeg ser ikke, at Landstinget i noget Tilfælde paa noget Omraade ejer mere saglig Kompetence end dette Ting. Men saa meget mindre Grund er der naturligvis til, at det i paakommende Tilfælde skulde blive en Institution, som blot sad og lavede politisk Obstruktion mod det, der er Folkevillien her i Landet, og jeg kan derfor for mit Vedkommende efter det, der er foregaaet i Gaar, fuldt ud tiltræde det Ændringsforslag, man nu fra radikal-socialistisk Side stiller.

Det er jo nemlig et ret farligt Præcedens, man her er kommet ind paa — ja, Præcedens er maaske ikke Ordet, thi overfor en grundlovsstridig Adfærd kan der selvfølgelig ikke være Tale om Præcedens, men saa maa jeg maaske karakterisere det som en ret mislig Slen-drian, man her har skabt Fortilfælde for. Det vil jo blandt andet kunne have til Følge, at hvis vi fik en radikal-socialistisk